

Příloha č. 1

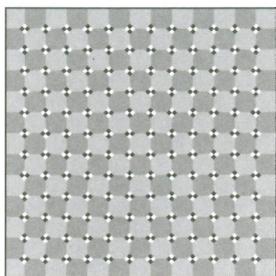
Pět nejobecnějších faktorů osobnosti a třicet vlastností nižšího řádu

Faktor	Vlastnost
1 Svědomitost	<ul style="list-style-type: none"> • Sklon být vždy připraven a ochoten k efektivnímu řešení úkolů • Pořádkumilovnost, schopnost postupovat organizovaně a metodicky • Spolehlivá zodpovědnost v plnění povinností a dodržování pravidel • Sklon jít cílevědomě cestou náročných úkolů a jejich plnění • Disciplinovaná vytrvalost a schopnost odolávat rušivým vlivům • Rozvážnost v promýšlení věcí dopředu
2 Vstřícnost	<ul style="list-style-type: none"> • Sklon důvěřovat druhým • Sklon jednat čestně a upřímně • Dobročinnost, štedrá velikorysost a ohleduplnost • Sklon raději spolupracovat než soutěžit • Skromnost a pokora vůči druhým • Jemnocit – starostlivost, soucit a sympatie k druhým
3 Otevřenost ke zkušenosti	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváření bohatého vnitřního světa, představivost a fantazie • Estetická citlivost, smysl pro umění a krásu • Schopnost uvědomovat si u sebe i druhých kladné a záporné city • Sklon pouštět se do rozmanitých nových činností, nechuť k rutině • Intelektuální zvědavost, otevřenost nekonvenčním myšlenkám • Sklon ověřovat obecně uznávané společenské hodnoty a dogmata
4 Extraverze Introverze	<ul style="list-style-type: none"> • Přátelská vřelost, zalíbení pro druhé • Družnost, vyhledávání společnosti, radost z kontaktu • Důrazné dominantní sebeprosazování až panovačnost • Aktivnost, energičnost, sklon žít v rychlém tempu • Sklon vyhledávat vzrušující smyslové podněty a zážitky • Převaha pozitivních citů, životní optimismus a štěstí
5 Neuroticismus (labilita)	<ul style="list-style-type: none"> • Sklon k obavám a strachu z toho, jak vše dopadne • Sklon k hněvu, nepřátelství a zatrpklosti • Sklon prožívat depresi, smutek a zoufalství • Sklon k pocitům studu, rozpaků a trapnosti • Sklon podléhat pokušením (alkohol, drogy, hazard apod.) • Psychická zranitelnost; ve stresu sklon k panice

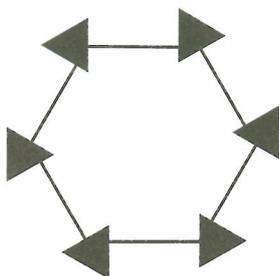
Poznámka: Třicet vlastností nižšího řádu je základem pro pět obecných faktorů osobnosti (tvoří je).

Příloha č. 2

Příklady optických klamů

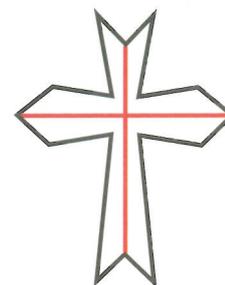
- 1 Je ta šachovnice rovná, nebo křivá?

- 2 Pokud spojíte úsečky, vznikne pravidelný šestiúhelník?

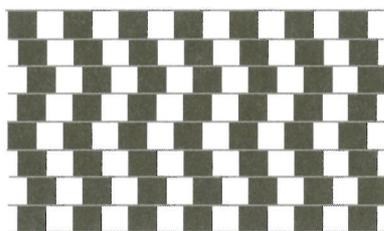
- 3 Vidíte babku, nebo dívku s odvrácenou tvář?

- 4 Která z přímků uvnitř kříže je delší?

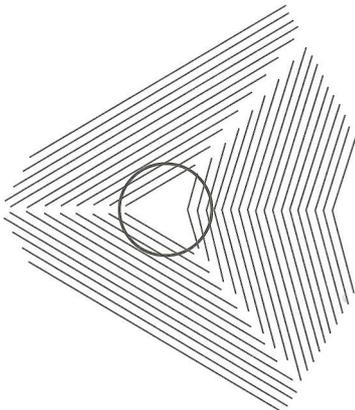
- 5 Věříte, že barva malých kroužků má stejný odstín?

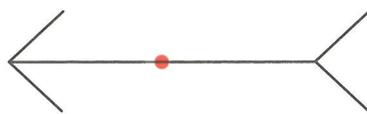
- 6 Vypadá to, že horizontální čáry jsou křivé...

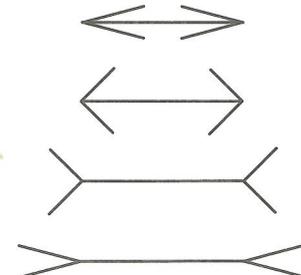
- 7 To vypadá, že ty tlusté černé čáry nejsou spolu rovnoběžné, a také že nejsou nahoře a dole stejně silné...

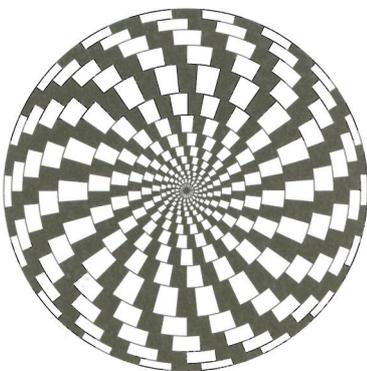
- 7 To uprostřed rozhodně nemůže být kruh...

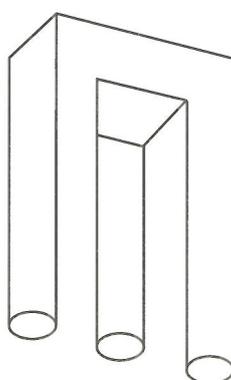
- 8 Která část přímky od směrem červeného bodu je delší – pravá, nebo levá?

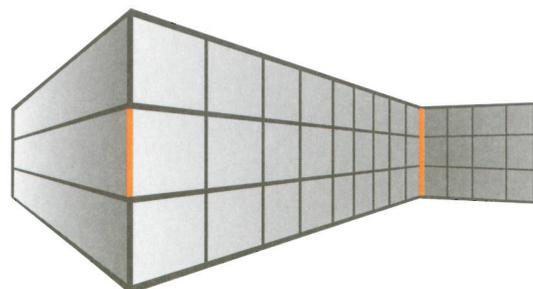
- 9 Která čára je nejdelší?

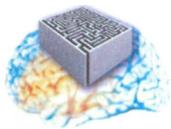
- 10 Zvládnete „dojet“ hrotem tužky od kraje až do středu spirály? ☺

- 11 Podivná vidlice. Zakrytím horní poloviny uvidíte, že má tři hroty; zakrytím dolní poloviny zjistíte, že může mít jen hroty dva.

- 10 Müller-Lyerova iluze v perspektivě – určete, která z dvou oranžových přímků je delší.

Použitá a doporučená literatura

- [01] HOSKOVEC, J., HOSKOVCOVÁ, J. *Malé dějiny české a středoevropské psychologie*. Praha: Portál, 2000.
- [02] VOSKOVEC, J., NEKONEČNÝ, M., SEDLÁKOVÁ, M. *Psychologie XX. století*. Praha: Karolinum, 2002.
- [03] DRAPELA, V. J. *Přehled teorií osobnosti*. Praha: Portál 2008.
- [04] ČÁP, J., MAREŠ, J. *Psychologie pro učitele*. Praha: Portál 2001.
- [05] ČAČKA, O. *Psychologie vrstev duševního dění osobnosti*. Brno: Doplněk, 1998.
- [06] HELUS, Z. *Psychologie pro střední školy*. Praha: Fortuna, 2003.
- [07] ČÁP, J., ČECHOVÁ, V., ROZSYPALOVÁ, M. *Psychologie*. Praha: H & H, 1998.
- [08] NEKONEČNÝ, M. *Psychologie osobnosti*. Praha: Academia, 2009.
- [09] PAULÍK, K. *Psychologie osobnosti pro praxi*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2007.
- [10] ŘÍČAN, P. *Psychologie*. Praha: Portál, 2005.
- [11] ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ, J. *Přehled sociální psychologie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2004.
- [12] PRŮCHA, J. *Interkulturní psychologie: sociopsychologické zkoumání kulturních etnik, ras a národů*. Praha: Portál, 2007.
- [13] LANGMEIER, J. *Vývojová psychologie pro dětské lékaře*. Praha: Avicenum, 1991.
- [14] ŘÍČAN, P. *Cesta životem*. Praha: Pyramida, 1990
- [15] LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. Praha: Grada, 2006
- [16] HARTL, P., HARTLOVÁ, H. *Psychologický slovník*. Praha: Portál, 2000.
- [17] ČÁP, J. *Psychologie výchovy a vyučování*. Praha: Karolinum, 1993
- [18] *Nové universum: všeobecná encyklopedie*. Knižní klub, 2003.
- [20] Wikimedia.org [on-line]. 2010. Dostupný z WWW <<http://www.wikimedia.org/>>.
- [21] Blackchristiannews.com [on-line]. 2008. Dostupný z WWW <<http://www.blackchristiannews.com>>.

OBČANSKÝ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLAD

PSYCHOLOGIE

Ladislava Doležalová
Marie Vlková

Psychologie má hluboké kořeny v dávné minulosti, dnes se jako jeden z vědních oborů soustředí především na využití v praxi. Studium základů psychologie seznamuje s psychologickými pojmy, chce studentům ukázat, jak porozumět a poznat sebe sama i druhé, jak využívat poznatky ve svém běžném životě, a pomoci na cestě k harmonickému životu každého z nás.

Titul zohledňuje stanovený obsah učiva vycházející z RVP Občanský a společenskovední základ. Učivo však bude vyhovovat i jiným školám, které mají ve vzdělávacím plánu zařazenu výuku psychologie.

Publikace zahrnuje tato témata:

- Úvod, základní pojmy, hlavní směry a metody psychologie
- Determinace psychických jevů, nervová soustava člověka
- Vývojová psychologie
- Psychické procesy
- Psychologie osobnosti
- Psychologie činnosti, jednání a chování
- Sociální psychologie

Doporučujeme:

Občanský
a společenskovední
základ • **FILOSOFIE**

Občanský
a společenskovední
základ • **PRÁVO**

ISBN: 978-80-7402-060-5

Computer Media s.r.o.
Hrubčická 495
798 12 Kralice na Hané
Česká republika

© Computer Media s.r.o., 2010

Tel.: +420 582 302 666
Fax.: +420 582 302 667
E-mail: info@computermedia.cz
Web: www.computermedia.cz

iškola.cz

 Videopřifrůčky.cz
Nový způsob výuky počítačových programů

Nakladatelství a vydavatelství
ComputerMedia®
Vzdělávání, které baví
www.computermedia.cz

Další literaturu nakladatelství
Computer Media s.r.o. naleznete
a můžete objednat na internetových
stránkách <http://www.computermedia.cz>